

Pravidlá oprávnenosti výdavkov pre IROP

Národný projekt, pre Prioritnú os č.9, špecifický cieľ 9.1

Obsah

1	ÚVOD	2
2	OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKOV REALIZÁCIE PROJEKTU	3
2.1	Všeobecné pravidlá oprávnenosti výdavkov	3
2.2	Vecná oprávnenosť výdavku	5
2.3	Časová oprávnenosť výdavku	6
2.4	Územná oprávnenosť výdavkov	6
2.5	Neoprávnené výdavky	6
2.6	Nepriame výdavky	8
3	ZOZNAM OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	10
3.1	Číselník výdavkov a označovanie výdavkov	10
3.2	Trieda 11 - Zásoby	10
3.3	Trieda 51 - Služby	11
3.4	Trieda 52 – Osobné výdavky	13
3.5	Trieda 90 – Zjednodušené vykazovanie výdavkov	13
4	PRÁVIDLÁ OPRÁVNENOSTI PRE NAJČASTEJŠIE SA VYSKYTUJÚCE SKUPINY VÝDAVKOV	15
4.1	Osobné výdavky a cestovné náhrady	16
4.1.1	Osobné výdavky	16
4.2	Daň z pridanej hodnoty a iné dane	19
4.3	Informovanie a komunikácia	20
4.4	Osobitné ustanovenia k zjednodušenému vykazovaniu výdavkov	20
5	HOSPODÁRNOŠŤ VÝDAVKOV	23

1 ÚVOD

Táto príloha je neoddeliteľnou súčasťou Príručky pre žiadateľa o NFP v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu.

Cieľom týchto Pravidiel oprávnenosti výdavkov pre IROP (ďalej aj „Pravidlá OV“) je **definovať oprávnené výdavky a pravidlá oprávnenosti výdavkov pre Národný projekt Integrovaného regionálneho operačného programu** (ďalej aj „IROP“), pre Prioritnú os č.9, špecifický cieľ 9.1 a poskytnutie informácií potrebných pre zaradenie výdavku do správnej skupiny výdavkov.

Ustanovenia týchto Pravidiel OV sú pre žiadateľa / prijímateľa záväzné, pokiaľ príslušná výzva/vyzvanie, resp. príslušné dokumenty neustanovujú inak. Pravidlá OV nenahrádzajú žiadne ustanovenia dohodnuté medzi RO a prijímateľom v Zmluve o poskytnutí NFP, len ich dopĺňajú, prípadne vysvetľujú. Zároveň nenahrádzajú iné záväzné dokumenty súvisiace s prípravou a realizáciou projektov IROP ako je napr. Príručka pre žiadateľa, Príručka pre prijímateľa, Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov (SR EŠIF) a Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybného fondu na programové obdobie 2014 – 2020.

V Pravidlách OV sú uvádzané odkazy na legislatívu SR a EÚ. Zoznam legislatívnych predpisov EÚ a SR, ktoré sa vzťahujú k ustanoveniam týchto Pravidiel OV je uvedený v kapitole 1.1 Systému riadenia EŠIF. Skratky legislatívnych predpisov uvádzané v SR EŠIF sú použité aj v tomto dokumente.

RO IROP si vyhradzuje právo v prípade potreby informácie v týchto Pravidlách OV upraviť, doplniť alebo aktualizovať, a to najmä z dôvodu aktualizácie Systému riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov (SR EŠIF) a Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybného fondu na programové obdobie 2014 – 2020 (SFR), riadiacej dokumentácie RO IROP, v nadväznosti na auditné a kontrolné zistenia alebo z vlastného podnetu.

2 OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKOV REALIZÁCIE PROJEKTU

2.1 Všeobecné pravidlá oprávnenosti výdavkov

Pravidlá oprávnenosti výdavkov sú stanovené na vnútroštátnej úrovni v súlade s čl. 65 ods. 1 všeobecného nariadenia s ohľadom na platnú národnú legislatívu najmä zákon o rozpočtových pravidlách, zákon o účtovníctve a zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, okrem prípadov, keď sú stanovené osobitné pravidlá vo všeobecnom nariadení alebo pravidiel pre jednotlivé fondy.

Oprávnenosť výdavkov usmerňuje okrem príslušnej legislatívy SR a EÚ najmä:

- Systém riadenia EŠIF;
- Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybného fondu na programové obdobie 2014 – 2020;
- Metodický pokyn CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov;
- Metodický pokyn CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov;
- Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov.

Pravidlá OV sa odvolávajú v texte na zákony, systémové dokumenty, metodické pokyny a pod. v aktuálne platnom znení resp. na zákony v znení neskorších predpisov.

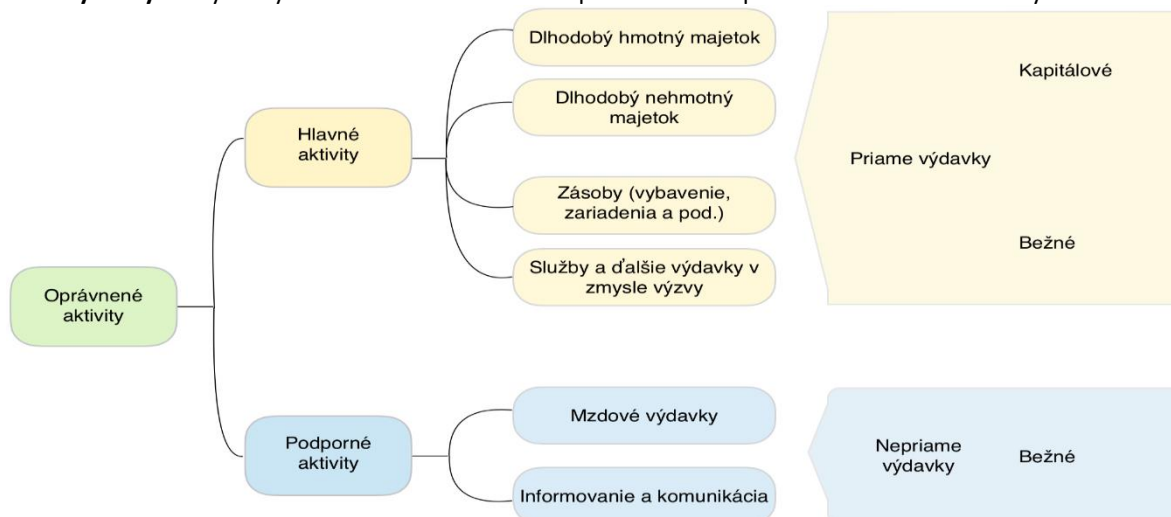
Presný rozsah oprávnených a neoprávnených výdavkov bude zadefinovaný priamo vo výzve¹.

RO rozhoduje o oprávnenosti, resp. neoprávnenosti výdavkov projektu v procese schvaľovania ŽoNFP/NP, finančnej kontroly, príp. finančnej kontroly na mieste. **Za interpretáciu oprávnenosti / neoprávnenosti výdavkov v súlade s týmito Pravidlami OV zodpovedá RO.**

Výdavky projektu podľa vzťahu k aktivitám projektu

Výdavky projektu pre Národné projekty sa podľa vzťahu k hlavným aktivitám projektu delia na priame a nepriame výdavky. Vecné vymedzenie kategórie nepriamych výdavkov upravuje metodický pokyn CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov. Výdavky projektu môžu mať charakter bežných výdavkov a kapitálových výdavkov.²

Priame výdavky sú výdavky na uskutočnenie činností preukázateľne priamo súvisiacich s hlavnými aktivitami

projektu. Tieto výdavky zahŕňajú priame bežné výdavky (napr. mzdy, cestovné výdavky a režijné výdavky, ktoré sú priradené iba danému druhu výkonu a ktorých podiel na jednotku rovnakého druhu výkonu sa dá zistiť

¹ Pokiaľ sa v týchto Pravidlách uvádza všeobecný pojem „výzva“, myslí sa tým, vyzvanie na predkladanie ŽoNFP pre národný projekt.

² § 8 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

pomocou jednoduchého delenia) a kapitálové výdavky. Priamymi výdavkami sa nefinancujú podporné aktivity projektu.

Vybrané príklady oprávnených priamych výdavkov: stavebné práce, stavebný dozor, prípravná a projektová dokumentácia, nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, nákup pozemkov, nákup budov, nákup softvéru a licencií, výdavky na vypracovanie koncepčných, strategických a realizačných dokumentov.

Nepriame výdavky majú charakter bežných výdavkov (prevádzková réžia) a slúžia na financovanie podporných aktivít projektu. Nepriame výdavky (režijné výdavky) sú také výdavky, ktoré nie sú, resp. nemôžu byť priamo priradené k niektorej z hlavných aktivít projektu. Nepriame výdavky sú oprávnenými v prípade, že vychádzajú zo skutočne vzniknutých oprávnených výdavkov súvisiacich s projektom. Nepriamymi výdavkami sú najmä výdavky, resp. ich relevantná časť na mzdové výdavky zamestnancov, ako aj výdavky na informovanie a komunikácia spojená s realizáciou projektu.

Kategórie oprávnených nepriamych výdavkov pre projekty IROP sú stanovené v kapitole 2.6. tejto príručky.

Výdavky projektu podľa ekonomickej klasifikácie

Bežné výdavky sú najmä výdavky na mzdy, platy, poistné, tovary a služby, napr. cestovné náhrady, energie, materiál určený na spotrebu, dopravné, údržbu a opravy, nájomné.

Kapitálové výdavky sú najmä výdavky na obstaranie a zhodnotenie hmotného a nehmotného majetku.

Pravidlá oprávnenosti výdavkov vyplývajúce z osobitných predpisov

Štátna pomoc/Pomoc de minimis – pravidlá oprávnenosti výdavkov upravené v tejto príručke sa vzťahujú aj na poskytovanie príspevku v rámci pravidiel štátnej pomoci/pomoci de minimis, pričom osobitné pravidlá oprávnenosti výdavkov sú zároveň upravené aj v príslušnej schéme štátnej pomoci, resp. schéme pomoci de minimis. Preto, aby bol výdavok považovaný za oprávnený, musí okrem pravidiel definovaných v tejto príručke, spĺňať zároveň podmienky oprávnenosti stanovené v príslušnej schéme (ak relevantné).

Verejné obstarávanie – predpokladom oprávnenosti výdavkov projektov IROP je, aby žiadateľ/prijímateľ v závislosti od charakteru obstarávaných služieb, tovarov a stavebných prác postupoval pri zadávaní zákaziek na dodanie tovarov, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb potrebných pre realizáciu aktivít projektu v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní³ (ďalej aj "ZVO") a aktuálnej verzii „Jednotnej príručky pre žiadateľov/prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania/obstarávania“, ktorú vydáva MIRRI (CKO) a ktorá je zverejnená webovom sídle <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/zakladne-dokumenty/>

Žiadateľ môže zrealizovať VO aj pred podaním žiadosti o NFP, resp. počas procesu konania o žiadosti o NFP (s podmienkou splnenia časovej oprávnenosti výdavku – kapitola 2.3). Dokumentácia z VO bude potom predmetom kontroly VO až po uzatvorení Zmluvy o NFP.

Pri predkladaní dokumentácie z verejného obstarávania na finančnú kontrolu na RO postupuje prijímateľ spôsobom uvedeným v **Príručke pre prijímateľa** v platnom znení, ktorá je zverejnená na webovom sídle RO pre IROP www.mirri.gov.sk.

Hotovostné platby - v zmysle § 2 zákona č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti sa platbou v hotovosti rozumie odovzdanie bankoviek alebo mincí v hotovosti v mene euro alebo bankoviek alebo mincí v hotovosti v inej mene odovzdávajúcim a prijatie tejto hotovosti príjemcom⁴.

Hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku, nie sú oprávnené. V prípade úhrad spotrebného materiálu sú výdavky uhrádzané v hotovosti oprávnené, ak hotovostné platby jednotlivito neprekročia sumu **500 EUR**, pričom maximálna hodnota realizovaných úhrad v hotovosti v jednom mesiaci nepresiahne **1 500 EUR**.

³ zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁴ Pre účely tejto Príručky sa odovzdávajúcim rozumie prijímateľ a príjemcom sa rozumie dodávateľ.

Podľa § 4 zákona o obmedzení platieb v hotovosti pri právnických osobách a fyzických osobách - podnikateľoch sa zakazuje platba v hotovosti, ktorej hodnota prevyšuje 5 000 EUR.

Platba platobnou kartou vydanou k účtu prijímateľa nie je hotovostnou platbou.

2.2 Vecná oprávnenosť výdavku

Z vecného hľadiska musí výdavok spĺňať nasledujúce podmienky:

- a) výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlách, ZVO⁵, zákon o štátnej pomoci, zákonník práce⁶, zákon o účtovníctve, zákon o DPH, zákon o štátnej službe⁷, zákon o výkone práce vo verejnom záujme⁸, zákon o účtovníctve, zákon o štátnej pokladnici⁹, zákon o dani z pridanej hodnoty¹⁰, zákon o dani z príjmov¹¹, zákon o finančnej kontrole a audite¹², zákon o správe majetku štátu¹³);
- b) výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom) schválený RO a realizovaný v zmysle podmienok výzvy, podmienok schémy štátnej pomoci / pomoci de minimis, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť výzvy (ak relevantné), podmienok zmluvy o NFP;
- c) výdavky sú vynaložené v súlade s pravidlami IROP na oprávnené aktivity, v súlade s obsahovou stránkou projektu, zodpovedajú časovej následnosti aktivít projektu, sú plne v súlade s cieľmi projektu a prispievajú k dosiahnutiu plánovaných cieľov projektu;
- d) výdavok je primeraný¹⁴, t.j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- e) výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti, vrátane zásady riadneho finančného hospodárenia podľa čl. 33 nariadenia č. 2018/1046;
- f) výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými dokladmi, ktoré sú riadne evidované u prijímateľa v súlade s platnou legislatívou; výdavok je preukázaný faktúrami alebo inými účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a zmluvou o NFP. Preukázanie výdavkov faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej preukaznej hodnoty sa nevzťahuje na výdavky vykazované zjednodušeným spôsobom vykazovania a na úhradu preddavkových platieb. Výdavky musia byť uhradené prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené najneskôr pred ich predložením na RO¹⁵ (s výnimkou odpisov a vecných príspevkov);
- g) výdavky súvisiace s preddavkovou platbou spĺňajú podmienky uvedené v písm. a) - e) tohto odseku vrátane časovej a územnej oprávnenosti výdavku, ako aj pravidlá oprávnenosti v súvislosti s preddavkovými platbami uvedenými v systéme riadenia EŠIF. Preddavkovou platbou sa rozumie úhrada finančných prostriedkov zo strany prijímateľa v prospech dodávateľa vopred, t. j. pred dodaním dohodnutých tovarov/ poskytnutím služieb alebo vykonaním stavebných prác; v bežnej obchodnej praxi sa používa aj pojem „záloha alebo preddavok“ a pre doklad, na základe ktorého sa úhrada realizuje sa používa aj pojem „zálohová faktúra alebo preddavková faktúra. Preddavková platba sa vzťahuje na obchodné vzťahy medzi prijímateľom a dodávateľom, pričom samotný systém platieb na úrovni RO – prijímateľ, t. j. predfinancovanie, zálohové platby, refundácia týmto nie je dotknutý a preddavkové platby je možné

⁵ Zákon č. 345/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (podľa toho, v režime ktorého zákona sa verené obstarávanie uskutočňuje).

⁶ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

⁷ Zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

⁸ Zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov

⁹ Zákon č. 291/2002 Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

¹⁰ Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty

¹¹ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

¹² Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov

¹³ Zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov

¹⁴ RO je oprávnený posudzovať časový a územný aspekt výdavku vo vzťahu k jednotlivým vykonávaným procesom (napr. pri kontrole VO, kontrole ŽoP). Z hľadiska územného aspektu RO prihliada na predmet výdavku (napr. tovar alebo služba) a jeho povahu „obchodovateľnosti“ z hľadiska územia (napr. kúpa technológie alebo nájom nehnuteľnosti).

¹⁵ Uvedené sa aplikuje primerane aj na poskytnutie zálohovej platby a poskytnutie predfinancovania.

využiť v rámci každého systému financovania. Preddavkovou platbou sa nefinancujú podporné aktivity projektu.

V zmysle čl. 65 ods. 11 všeobecného nariadenia na jeden projekt možno udeliť príspevok z jedného alebo viacerých EŠIF alebo z jedného alebo viacerých OP a z iných nástrojov EÚ v prípade, keď výdavky vykázané v žiadosti o platbu z jedného z EŠIF nie sú vykázané v rámci podpory z iného fondu alebo nástroja EÚ, ani podpory z rovnakého fondu v rámci iného OP. Suma výdavkov, ktorá sa má zahrnúť do žiadosti o platbu z EŠIF, sa môže vypočítať pre každý EŠIF a pre dotknutý operačný program alebo operačné programy na pomernom základe v súlade s dokumentom, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory.

2.3 Časová oprávnenosť výdavku

Výdavok musí skutočne vzniknúť a byť uhradený prijímateľom **medzi 1. januárom 2014 a 31. decembrom 2023**, pokiaľ v príslušnej výzve nie je stanovené inak, alebo pokiaľ sa výdavok netýka zmeny a doplnenia operačného programu. V prípade výdavkov v rámci výziev iniciatívy REACT-EÚ musí výdavok vzniknúť a byť uhradený prijímateľom **od 1. februára 2020**.

Podpora z EŠIF sa neudelí na projekty, ktoré boli fyzicky ukončené alebo sa plne realizovali ešte pred predložením ŽoNFP/NP bez ohľadu na to, či prijímateľ uhradil všetky súvisiace platby. Podpora z EŠIF sa môže udeliť na projekty, ktoré boli fyzicky ukončené alebo sa plne realizovali ešte pred predložením ŽoNFP/NP v prípade, ak sa prostredníctvom nich podporujú kapacity reakcie (opatrenia v reakcii) na krízu v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 a projekty predkladané v rámci výziev iniciatívy REACT-EÚ¹⁶. Takéto projekty môžu byť zároveň schválené aj pred schválením zmeneného OP¹⁷ (v ktorom sú doplnené aktivity/výdavky, podporujúce kapacity reakcie (opatrenia v reakcii) na krízu v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19). V prípade, ak RO umožní realizáciu projektu pred predložením ŽoNFP/NP, predbežne posúdi v rámci konania o ŽoNFP/NP, na základe popisu vzniknutých výdavkov v ŽoNFP/NP, ich oprávnenosť. Uvedené sa netýka poskytovania podpory z EŠIF v súlade s pravidlami štátnej pomoci alebo minimálnej pomoci. V tomto prípade sa postupuje v súlade s legislatívou EÚ v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci.

V prípade zmeny a doplnenia operačného programu sú výdavky, ktoré sa stanú oprávnenými z dôvodu zmeny a doplnenia OP, oprávnené len odo dňa predloženia žiadosti o zmenu a doplnenie EK, alebo v prípade zmeny prvkov operačného programu, na ktoré sa nevzťahuje rozhodnutie Komisie, odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o zmene programu.

2.4 Územná oprávnenosť výdavkov

Oprávnenosť miesta realizácie projektu je uvedená v kapitole 2.4 Oprávnenosť miesta realizácie projektu Príručky pre žiadateľa.

2.5 Neoprávnené výdavky

Na príspevok z EŠIF nie sú vo všeobecnosti¹⁸ oprávnené tieto výdavky:

- a) úroky z dlžných súm okrem grantov poskytnutých vo forme úrokových dotácií alebo dotácií záručných poplatkov;
- b) kúpa nezastavaného a zastavaného pozemku vo výške presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov na príslušný projekt. V prípade plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy, obmedzenie zvyšuje na 15 %;
- c) DPH okrem prípadov, kedy nie je možné nárokovať jej odpočet podľa platnej legislatívy SR.

¹⁶ V rámci výziev iniciatívy REACT-EÚ, žiadateľ môže ukončiť fyzickú realizáciu všetkých oprávnených aktivít projektu a môže uhradiť všetky súvisiace platby aj pred predložením ŽoNFP/NP na RO za predpokladu, že realizácia všetkých oprávnených aktivít projektu začala od 1. februára 2020.

¹⁷ RO zabezpečí súlad názvu nových typov aktivít v OP s typmi aktivít, ktoré boli použité v takýchto výzvach, príp. zabezpečí aj súlad výdavkov v prípade, ak sú v OP špecifikované.

¹⁸ Bližšia definícia oprávnených /neoprávnených výdavkov (ak relevantné) je uvedená v konkrétnej výzve.

Z prostriedkov EFRR sa nepodporujú:

- a) investície, ktorých cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov z činností uvedených v prílohe 1 k smernici 2003/87/ES ;
- b) podniky v ťažkostiach vymedzené v právnych predpisoch EÚ o štátnej pomoci; podniky, ktoré sú prijímateľmi podpory v súlade s dočasným rámcom pre opatrenia štátnej pomoci¹⁹ alebo s nariadeniami Komisie (EÚ) č. 1407/2013, sa na účely tohto bodu nepovažujú za podniky v ťažkostiach
- c) investície do infraštruktúry letísk pokiaľ nesúvisia s ochranou životného prostredia alebo nie sú sprevádzané nevyhnutnými investíciami na zmiernenie alebo zníženie negatívneho vplyvu na životné prostredie.

Presný zoznam neoprávnených výdavkov pre EFRR je uvedený v čl. 3 nariadenia o EFRR. **Neoprávnené výdavky uvedené vo vyššie uvedených odsekoch bude poskytovateľ vždy považovať za neoprávnené bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu.**

Nižšie uvedené neoprávnené výdavky nepredstavujú kompletný (konečný) zoznam neoprávnených výdavkov. Poskytovateľ nemôže, vzhľadom na rozmanitosť aktivít realizovaných v rámci prioritných osí IROP identifikovať všetky neoprávnené výdavky, ktoré môžu v súvislosti s realizáciou projektov vzniknúť. Špecifický zoznam oprávnených ako aj iných neoprávnených výdavkov sa nachádza v príslušnej výzve. Všeobecne platí, že všetky výdavky musia mať priamu väzbu na dosiahnutie cieľov projektu, v opačnom prípade budú považované za neoprávnené.

Vo všeobecnosti sa za neoprávnené považujú nasledovné výdavky²⁰:

1. výdavky, ktoré nespĺňajú kritériá vecnej oprávnenosti, časovej oprávnenosti a územnej oprávnenosti;
2. výdavky, ktoré nie je možné zaradiť medzi oprávnené v zmysle číselníka oprávnených výdavkov;
3. výdavky, ktoré nespĺňajú kritériá hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti;
4. výdavky, ktoré neboli obstarané v zmysle ZVO (vzťahuje sa na výdavky, ktoré budú realizované dodávateľsky (uskutočnenie stavebných prác, dodanie tovarov, poskytnutie služieb, atď.);
5. hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane výdavkov súvisiacich s obstaraním tohto majetku;
6. výdavky hradené v hotovosti, pri ktorej hodnota úhrady prevyšuje 5 000 EUR;
7. akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci, alebo stanovené finančné limity a benchmarky;
8. nákup pozemkov vo výške nad 10% celkových oprávnených výdavkov projektu (alebo pri nedodržaní kumulatívneho percentuálneho limitu na nákup nehnuteľností v rámci projektu), resp. nad 15% v prípade plôch, ktoré sa v minulosti používali na priemyselné účely a ktorých súčasťou sú budovy;
9. výdavky na opravu a údržbu;
10. pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení a technológií;
11. revízie a kontroly zariadení, technické prehliadky, funkčné skúšky, garančné a emisné merania ak nie sú súčasťou zmluvy o dielo, ale sú obstarávané samostatne;
12. vedľajšie rozpočtové náklady (VRN) okrem výdavkov na zariadenia staveniska a projektovú dokumentáciu;
13. rezerva na nepredvídateľné výdavky súvisiace s nadobudnutím technologických a technických zariadení;
14. štúdie, ktoré vedú k vypracovaniu štátnej expertízy;
15. akreditácie, reakreditácie;
16. prevádzkové výdavky bezprostredne súvisiace s realizáciou hlavných aktivít projektu (napr. výdavky na energiu, vodné a stočné, pohonné hmoty a iné);
17. prevádzkové výdavky súvisiace s riadením projektu (režijné výdavky ako napr. výdavky na telefón, fax, internet, upratovanie, občerstvenie, nákup spotrebného materiálu a tovaru pre riadenie projektu);

¹⁹ Oznámenie Komisie - Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19 (2020/C 91 I/01) a z neho aj vyplývajúca oprávnenosť pre podniky v ťažkostiach vymedzená Nariadením Komisie (EÚ) 2020/972 z 2. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1407/2013, pokiaľ ide o predĺženie jeho platnosti, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 651/2014, pokiaľ ide o predĺženie jeho platnosti a príslušné úpravy.

²⁰ V prípade projektov technickej pomoci a finančných nástrojov, ak to určuje príslušné vyzvanie, môžu byť niektoré prevádzkové výdavky, finančné výdavky a poplatky považované za oprávnené.

18. správne poplatky, ktoré nie sú pre realizáciu projektu nevyhnutné a nemajú priamu väzbu na projekt;
19. výdavky na poistenie majetku nadobudnutého v súvislosti s realizáciou projektu;
20. poplatky za zriadenie a vedenie bankového účtu v súvislosti s realizáciou projektu;
21. bankové poplatky;
22. daňové poplatky a dovozné prirážky;
23. poplatky za poštovné a telekomunikačné služby;
24. výdavky na nákup použitého zariadenia;
25. výdavky na právne služby prijímateľa voči poskytovateľovi (napr. žaloba, vypracovanie stanoviska);
26. sankčné poplatky, pokuty²¹ a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vzniknuté z iných príčin;
27. manká, škody (napr. škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku) a dlhy;
28. nesplatené dlžné úroky z úverov a pôžičiek²²;
29. dary;
30. územné vplyvy;
31. položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond);
32. DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
33. priame dane (napr. daň z nehnuteľnosti, daň z motorových vozidiel a pod.);
34. iné výdavky priamo nesúvisiace s projektom.

2.6 Nepriame výdavky

Oprávnenými nepriamymi výdavkami²³ sú:

- a) osobné výdavky prijímateľa, ktoré súvisia s výkonom činností:
  1. prípravy projektu (ŽoNFP/NP, technická dokumentácia, atď.);
  2. verejného obstarávania, prieskumu trhu (komplexné zabezpečenie agendy verejného obstarávania);
  3. riadenia projektu (riadenie projektového tímu, rizík, koordinácia pokroku projektu, koordinácia realizácie projektu s RO a dodávateľom, monitorovanie projektu, zabezpečenie aktivít v rámci informovania a komunikácie);
  4. riadenia investičnej činnosti (priebežné riadenie investičných prác, kontrola súladu projektovej dokumentácie a realizovaného diela, monitorovanie priebehu stavebných prác, posudzovanie a vyhodnocovanie zmenových konaní, nákladov navyše resp. dodatkov k zmluve o dielo, vypracovanie žiadosti o zmenu projektu);
  5. finančné riadenie projektu (priebežné finančné riadenie projektu, vyhodnocovanie finančného pokroku, vyhodnocovanie plnenia rozpočtu, spracovanie ŽoP, účtovníctvo);
- b) informovanie a komunikácia spojená s realizáciou projektu²⁴
- c) výdavky na poradenstvo – napr. spracovanie CBA, technické a finančné odborné posudky, štúdie, pokiaľ sú vynaložené v priamej súvislosti s projektom, okrem výdavkov na poradenstvo k súdnemu konaniu a právnym sporom.

Neoprávnenými nepriamymi výdavkami sú výdavky na externé riadenie projektu.

---

²¹ Takýmito výdavkami sú napr. pokuty (napr. pokuty uložené v súlade s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov za porušenie princípu „znečisťovateľ platí“) a iné druhy uložených peňažných alebo nepeňažných sankcií.

²² Týmto nie je dotknuté ustanovenie čl. 69 ods. 3 písm. a) všeobecného nariadenia.

²³ V prípade aplikovania štátnej pomoci je potrebné brať do úvahy aj pravidlá oprávnenosti vymedzené v príslušnej legislatíve upravujúcu predmetnú oblasť (napr. podľa čl. 31 nariadenia č. 651/2014 o skupinových výnimkách financovanie pomoci na vzdelávanie, ktoré podniky uskutočňujú s cieľom splniť povinné vnútroštátne vzdelávacie normy, nie je oprávnené). Zároveň týmto nie je dotknuté právo RO určité výdavky definovať ako neoprávnené, na základe účelu a potrieb IROP, prípadne záväzkov RO prijatých v rámci auditných misií.

²⁴ V zmysle MP CKO č.6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov a prílohy XII všeobecného nariadenia, výdavky týkajúce sa mediálnych aktivít ako súčasť hlavných aktivít projektu, resp. mediálne aktivity implementované ako hlavné aktivity projektu, sú zahrnuté do priamych výdavkov projektu.

V rámci jedného projektu **nie je možné na tú istú činnosť kombinovať osobné výdavky prijímateľa s externými službami.**

Limity pre nepriame výdavky sú uvedené v prílohe č. 2.b. Nepriame výdavky nad stanovený limit sa považujú za neoprávnené výdavky. Celková oprávnená výška nepriamych výdavkov za celé obdobie realizácie projektu sa prepočíta v záverečnej žiadosti o platbu.

3 ZOZNAM OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV

3.1 Číselník výdavkov a označovanie výdavkov

Číselník oprávnených výdavkov je súčasťou ITMS2014+ a spravuje ho Centrálny koordinačný orgán (ďalej len „CKO“) v spolupráci s RO pre IROP.

Vecné vymedzenie výdavkov vrátane ich špecifikácií vychádza z opatrení Ministerstva financií SR, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania.

Skupiny oprávnených výdavkov uvedené v číselníku oprávnených výdavkov slúžia na základné rozdelenie výdavkov projektu podľa ich charakteru a vzniku v rámci realizácie aktivít projektu. Skupiny oprávnených výdavkov sú používané žiadateľom pri vypracovaní ŽoNFP/NP a prijímateľom pri príprave ŽoP.

Oprávnené výdavky uvedené v podkapitolách tejto kapitoly uvádzajú všeobecný prehľad oprávnených výdavkov IROP a nie sú automaticky oprávnené pre všetky projekty. Oprávnené výdavky v tomto dokumente sú rozpracované do úrovne prioritných osí. Vzhľadom na rôznorodosť výdavkov v rámci prioritných osí IROP sú vo výzve na predkladanie ŽoNFP/NP bližšie špecifikované oprávnené výdavky pre konkrétnu výzvu/vyzvanie. Žiadateľ vypracováva ŽoNFP/NP tak, aby každý výdavok plánovaný v danom projekte bol jednoznačne a správne zaradený do príslušnej skupiny oprávnených výdavkov.

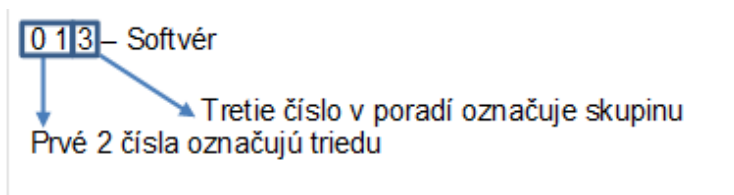
Napriek tomu, že číselník vychádza z účtovnej osnovy, **nekopíruje ju**. Výstupy z účtovníctva jednotlivých účtovných jednotiek - žiadateľov teda **nemusia byť totožné** so zaradením nákladov/výdavkov do tried a skupín tak, ako to určuje tento číselník.

Číselník oprávnených výdavkov s dole uvedenými triedami a skupinami tvorí súčasť ITMS 2014+.

Členenie číselníka oprávnených výdavkov je nasledovné:

- a) trieda – vecné vymedzenie výdavku;
- b) skupina – špecifikácia výdavku v rámci danej triedy;
- c) druh – ide o definovanie výdavku, pričom druh oprávneného výdavku je kategorizovaný v rámci triedy a skupiny oprávnených výdavkov. Druh výdavku neobsahuje kód.

Štruktúra číselníka oprávnených výdavkov je nasledovná:

3.2 Trieda 11 - Zásoby

Vecné vymedzenie

V rámci triedy sa zaraďujú hnuiteľné veci s dobou použiteľnosti najviac jeden rok bez ohľadu na obstarávaciu cenu. V danej triede sa vykazuje aj hmotný majetok²⁵, ktorý nie je definovaný ako dlhodobý hmotný majetok.

Ide napríklad o:

- prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, telekomunikačná a výpočtová technika, špeciálna technika, komunikačná infraštruktúra, technika a náradie;
- interiérové vybavenie – obstaranie napr. nábytku, ktorý spĺňa kritériá bežných výdavkov;
- knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné, kompenzačné pomôcky, normy, mapy;

²⁵Vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním uvedeného hmotného majetku do užívania.

- pracovné odevy a pomôcky, obuv;
- reprezentačné výdavky – patria sem reprezentačné výdavky charakteru materiálu (napr. káva, minerálka, čaj, kvety a dary poskytnuté v súvislosti s reprezentačnými účelmi);
- materiál (napr. kancelársky, spotrebný materiál).

Skupiny oprávnených výdavkov

112 – Zásoby

Vzťah medzi skupinami oprávnených výdavkov a EKRK a ich relevantnosť k PO

Skupina	Podpoložka EKRK	PO 9
112 Zásoby	633001 Materiál Interiérové vybavenie	X
	633002 Materiál Výpočtová technika	X
	633003 Materiál Telekomunikačná technika	X
	633004 Materiál Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	X
	633005 Materiál Špeciálne stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	X
	633006 Materiál všeobecný	X
	633007 Materiál Špeciálny	X
	633009 Materiál Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky a kompenzačné pomôcky	X
	633010 Materiál Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	X
	633013 Materiál softvér	X
	633016 Reprezentačné	X
	633018 Licencie	X
	633019 Materiál Komunikačná infraštruktúra	X
	634006 Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky (dopravné)	X

3.3 Trieda 51 - Služby

518 - Ostatné služby

- prepravné a nájom dopravných prostriedkov;
- nájom budov, objektov, pozemkov, lesov a ich častí;
- nájom prevádzkových a špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, dopravných prostriedkov;
- nájom zo zmluvy o nájme veci s právom kúpy prenajatej veci;
- nájom výpočtovej techniky a softvéru;
- školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá;
- konkurzy a súťaže;
- propagácia, reklama a inzercia – služby spojené so zabezpečením informovanosti a komunikácie²⁶;

²⁶ V zmysle MP CKO č.6 k pravidlám oprávnenosti pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov a prílohy XII všeobecného nariadenia, výdavky týkajúce sa mediálnych aktivít ako súčasť hlavných aktivít projektu, resp. mediálne aktivity implementované ako hlavné aktivity projektu, sú zahrnuté do priamych výdavkov projektu.

- všeobecné služby (dodávateľským spôsobom) - napr. výroba informačných tabúl, tlmočnícka a prekladateľská činnosť;
- špeciálne služby (dodávateľským spôsobom) – prieskumné a projektové práce, archeologický prieskum, ekologická asanácia územia (náklady súvisiace s odstraňovaním ekologických havárií, geometrický plán, notárske, komerčné, právne, advokátske, auditorské, poradensko – konzultačné služby, služby externého manažmentu na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov z EÚ²⁷ a pod.;
- štúdie, expertízy, posudky - výdavky za všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom, napr. znalecké, oponentské, expertízne, ak nespĺňajú kritériá obstarania dlhodobého nehmotného majetku z kapitálových výdavkov a platby za štúdie a koncepcie všeobecnej, nadodvetvovej alebo makroekonomickej povahy.
- transfery na náhradu – úhrada majetkovej ujmy vzniknutej obmedzením bežného hospodárenia na pozemku, ktorý nie je vo vlastníctve štátu, pokiaľ nie je splnená podmienka ocenenia nad 2 400 eur v jednotlivom prípade a doba použiteľnosti je kratšia ako jeden rok.

Vzťah medzi skupinami oprávnených výdavkov a EKRK a ich relevantnosť k PO

Skupina	Podpoložka EKRK	PO 9
518 Ostatné služby	632003 Poštové služby a telekomunikačné služby	X
	632004 Komunikačné infraštruktúry	X
	634004 Prepravné a nájom dopravných prostriedkov	X
	636001 Nájom budov, objektov alebo ich častí	X
	636002 Nájom Prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	X
	636003 Nájom Špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	X
	636004 Nájom Dopravných prostriedkov	X
	636005 Nájom zo zmluvy o nájme veci s právom kúpy prenajatej veci	X
	636006 Nájom Výpočtovej techniky	X
	636007 Nájom Softvéru	X
	636008 Komunikačnej infraštruktúry	X
	637001 Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	X
	637002 Konkurzy a súťaže	X
	637003 Propagácia, reklama a inzercia	X
	637004 Všeobecné služby	X
	637005 Špeciálne služby	X
	637011 Štúdie, expertízy, posudky	X
	637014 Stravovanie	X
	637040 Služby v oblasti informačno-komunikačných technológií	X

²⁷ Externé služby na riadenie projektu sú oprávnenými nepriamymi výdavkami, len ak sú uvedené ako oprávnené výdavky v kapitole 2.6 Nepriame výdavky

3.4 Trieda 52 – Osobné výdavky

Vecné vymedzenie

Patria sem mzdy, platy, povinné odvody za zamestnávateľa ako aj povinné sociálne náklady - ošetrovné, PN, čerpanie sociálneho fondu. Ďalej do triedy sú zahrnuté aj dohody o výkone prác mimo pracovného pomeru vrátane povinných odvodov za zamestnávateľa.

Skupiny oprávnených výdavkov

521 - Mzdové výdavky²⁸ (vrátane odmien za prácu vykonávanú mimo pracovného pomeru, platov, povinných odvodov za zamestnávateľa a iných zákonných náhrad)

- mzdové výdavky a poistné zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s riadením projektu - interné (nepriame výdavky) a mzdové výdavky prijímateľa hradené z technickej pomoci;
- odmeny za práce vykonané mimo pracovného pomeru vrátane povinných odvodov za zamestnávateľa, pričom mimo pracovným pomerom sa rozumejú vzťahy uzatvorené v zmysle ustanovení §§ 223-228 z. č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (t. j. dohoda o vykonaní práce ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom, dohoda o pracovnej činnosti ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce a dohoda o brigádnickej práci študentov) bezprostredne súvisiace s riadením projektu - interné (nepriame výdavky) a mzdové výdavky prijímateľa hradené z technickej pomoci.

Vzťah medzi skupinami oprávnených výdavkov a EKRK a ich relevantnosť k PO

Skupina	Podpoložka EKRK	PO 9
521 - Mzdové výdavky	637027 Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	X
	610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	X
	620 Poistné a príspevok do poisťovní	X
	642015 Na nemocenské dávky	X
	642030 Príplatky a príspevky ²⁹	X

3.5 Trieda 90 – Zjednodušené vykazovanie výdavkov

Vecné vymedzenie

Preukazovanie výdavkov prostredníctvom zjednodušených foriem vykazovania, ktoré musí spĺňať všeobecné podmienky oprávnenosti podľa kapitoly 2 a osobitné ustanovenia podľa [kapitoly 4.4](#) (Osobitné ustanovenia k zjednodušenému vykazovaniu výdavkov).

Skupiny oprávnených výdavkov

905 – Ostatné spôsoby paušálneho financovania

- Jednotkové náklady na operácie zamerané na riešenie migračných výziev vyplývajúcich z vojenskej agresie zo strany Ruskej federácie vo výške 100 eur na osobu a týždeň za každý celý týždeň alebo čiastočný týždeň, v ktorom sa daná osoba nachádza v SR, v súlade s článkom 68 c) nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013. Jednotkové náklady sa môžu využívať celkovo najviac 26 týždňov odo dňa príchodu osoby do SR

Vzťah medzi skupinami oprávnených výdavkov a EKRK a ich relevantnosť k PO

²⁸ Relevantné zložky mzdy vrátane pohyblivých zložiek (napr. osobné príplatky).

²⁹ Zahŕňať príplatok k náhrade príjmu pri dočasnej PN za max. prvých 10 dní do roka §150a ods. 3 zákona o štátnej službe,

Skupina	Podpoložka EKKR	PO 9
905 – Ostatné spôsoby paušálneho financovania	905 – Ostatné spôsoby paušálneho financovania	X

4 PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI PRE NAJČASTEJŠIE SA VYSKYTUJÚCE SKUPINY VÝDAVKOV

Všeobecné pravidlá oprávnenosti výdavkov pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov sú uvedené v Metodickom pokyne CKO č. 6 k pravidlám oprávnenosti výdavkov pre najčastejšie sa vyskytujúce skupiny výdavkov (ďalej aj „MP CKO č. 6“), ktoré je zverejnené na webovom sídle www.partnerskadohoda.gov.sk.

V tejto kapitole sú uvedené špecifické pravidlá, resp. podmienky oprávnenosti niektorých najčastejšie sa vyskytujúcich typov, skupín, či tried oprávnených výdavkov v rámci IROP. Predpokladom pre ich oprávnenosť je **splnenie všetkých podmienok** uvedených pri jednotlivých typoch výdavkov.

Za účelom zabezpečenia hospodárnosti výdavkov táto kapitola odkazuje na **finančné limity alebo percentuálne limity pre vybrané skupiny výdavkov**³⁰. Ďalšie informácie o nástrojoch RO IROP pre zabezpečenie hospodárnosti výdavkov sú uvedené v kapitole 5. Finančné limity určujú maximálnu výšku vybraných skupín oprávnených výdavkov projektu. Percentuálne limity určujú maximálne percentuálne podiely jednotlivých skupín výdavkov na celkových oprávnených výdavkoch projektu (pokiaľ nie je v tejto príručke alebo vo výzve stanovené inak) v závislosti od špecifik IROP a oblasti podpory, pričom **celková oprávnená výška výdavkov príslušného percentuálneho podielu jednotlivých skupín výdavkov za celé obdobie realizácie projektu sa prepočíta v záverečnej žiadosti o platbu**.

V prípade, ak sú pre daný typ výdavkov v tejto príručke stanovené finančné alebo percentuálne limity, sú tieto výdavky oprávnené maximálne do výšky stanoveného limitu. Akékoľvek výdavky nad stanovený limit budú považované za neoprávnené na financovanie z IROP. Stanovením finančných limitov však nie je dotknutá povinnosť prijímateľov dodržiavať a pri realizácii projektov IROP uplatňovať vlastné interné predpisy, ktoré pre rovnaký výdavok stanovujú nižší finančný alebo percentuálny limit, ako je stanovený pre oprávnené výdavky IROP.

Prehľad stanovených **limitov pre nepriame výdavky** a **limitov pre priame výdavky** je uvedený v [prílohe č. 2.b](#) tejto príručky. Ak je to relevantné, ďalšie limity sú stanovené v príslušnej výzve v závislosti od špecifického cieľa IROP.

Pre oprávnenosť všetkých výdavkov prijímateľov platí zákaz duplicitného financovania výdavkov (časové a vecné prekryvanie výdavkov).

Verejné obstarávanie

Ustanoveniami tejto príručky nie sú dotknuté povinnosti žiadateľa/prijímateľa vyplývajúce zo zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a systému riadenia EŠIF pri verejnom obstarávaní/obstarávaní zákaziek na dodanie tovarov, poskytnutie služby, uskutočnenie stavebných prác a súťaže návrhov. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť osobitne na prípad, ak prijímateľ/žiadateľ nepostupoval pri zadávaní zákaziek podľa § 9 ods. 9 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, resp. ak VO začalo po 18.4.2016 - podľa § 117 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) podľa pravidiel uvedených v kapitole 3.3.7.2.6 Systému riadenia EŠIF, výdavky vyplývajúce z takéhoto verejného obstarávania sú neoprávnené v plnom rozsahu.

Výdavky uvedené v tejto kapitole sú oprávnené, ak verejné obstarávanie na výber dodávateľa / zhotoviteľa / poskytovateľa služby bolo vykonané v súlade so zákonom o VO a v súlade s pokynmi uvedenými v tejto príručke, resp. v Príručke pre žiadateľa/prijímateľa.

Verejné obstarávania súvisiace s aktivitami projektu budú overené zo strany RO počas výkonu finančnej kontroly VO (ďalej aj „FK VO“). Ak záverom FK VO nebude pripustenie výdavkov súvisiacich s VO do financovania v plnej výške, alebo záverom FK VO bude udelenie finančnej opravy³¹ na tieto výdavky, môže prijímateľ **opakovať VO**

³⁰ RO IROP je oprávnený stanovené limity priebežne aktualizovať tak, aby zodpovedali obvyklým cenám v danom mieste a čase.

³¹ V zmysle Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv, ktoré má riadiaci orgán uplatňovať pri nedodržaní pravidiel a postupov verejného obstarávania

súvisiace s vyššie uvedenými aktivitami projektu **maximálne dvakrát**. Pri opakovaní nového VO sa aplikujú ustanovenia čl. 3 ods. 14 Všeobecných zmluvných podmienok k Zmluve o poskytnutí NFP.

Rozdielne od vyššie uvedeného, ak záverom FK VO súvisiaceho so **zabezpečením externého riadenia projektu**³² v rámci podpornej aktivity projektu (nepriame výdavky) nebude pripustenie výdavkov súvisiacich s VO do financovania v plnej výške, alebo záverom FK VO bude udelenie finančnej opravy³³, **prijímateľ môže VO na externé riadenie projektu opakovať len po predchádzajúcom súhlase RO IROP.**

4.1 Osobné výdavky a cestovné náhrady

4.1.1 Osobné výdavky

Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je celková cena práce (§ 130 ods. 5 zákonníka práce).

Pre osobné výdavky platí, že nesmú presiahnuť výšku obvyklú v danom odbore, čase³⁴ a mieste a musia byť primerané úlohám a zodpovednostiam osôb zapojených do realizácie projektu.

Žiadateľ vyhlásením v prílohe k ŽoNFP/NP Rozpočet projektu (stípec Spôsob stanovenia výšky výdavku) deklaruje, že v čase predkladania ŽoNFP/NP dodržal podmienky pre oprávnenosť mzdových výdavkov³⁵. V prípade, ak RO zistí, že žiadateľ nedodrжал uvedené podmienky, budú mzdové výdavky za príslušného zamestnanca považované za neoprávnené v celom rozsahu.

V prípade osobných výdavkov je rešpektované odmeňovanie jednotlivých pracovných pozícií s ohľadom na jeho predchádzajúcu mzdovú politiku zamestnávateľa, t.j. **nie je možné akceptovať navýšenie mzdy, resp. odmeny za vykonanú prácu iba z dôvodu zapojenia do projektu financovaného z prostriedkov EŠIF** (napr. rozdielne sadzby odmeňovania za práce vykonávané mimo aktivít projektu a za práce vykonávané na aktivitách projektu; rozdielne hodinové sadzby v prípade viacerých projektov tej istej funkcie - projektový manažér - u jednej osoby; neopodstatnené rozdielne hodinové sadzby pri odbornom personáli). Takéto navýšenie bude mať za následok vznik neoprávnených výdavkov v časti presahujúcej výšku rovnakej práce vykonávanej mimo projektu. V prípade zamestnancov pracujúcich na projekte je žiadateľ/prijímateľ povinný preukázať, že zamestnanec, ktorého mzdové výdavky sú predmetom financovania z EŠIF má pre danú pracovnú pozíciu alebo na práce vykonávané na projekte potrebnú kvalifikáciu a odbornú spôsobilosť³⁶.

Kvalifikačné požiadavky pre **jednotlivé pozície súvisiace s riadením projektu** sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 1: Kvalifikačné požiadavky a opis činností pre jednotlivé pracovné pozície súvisiace s riadením národného projektu

Pracovná pozícia	Popis vykonávaných činností:	Minimálne kvalifikačné požiadavky
Manažér / Expert pre verejné obstaranie	<p>Manažér na verejné obstarávanie - zodpovedá za správnosť vykonania verejného obstarávania na tovary/práce/služby pre účely projektu v zmysle legislatívy EÚ a SR.</p> <p>Príklady vykonávaných činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> spracovanie oznámení o vyhlásení VO; špecifikácie formálnych a obsahových náležitostí oznámení o vyhlásení VO; priprava súťažných podkladov; 	<ul style="list-style-type: none"> vysokoškolské vzdelanie min. II. stupňa a min. odborná prax 2 roky, alebo ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa alebo úplné SŠ vzdelanie s maturitou a min. odborná prax 3 roky.

³² Platí v prípade, ak externé riadenie je oprávnený výdavok v zmysle kapitoly 2.9 týchto Pravidiel OV.

³³ V zmysle Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv, ktoré má riadiaci orgán uplatňovať pri nedodržaní pravidiel a postupov verejného obstarávania

³⁴ Pri viacročných projektoch môže RO usmerniť žiadateľov o možnosti rozpočtovania mzdy vrátane valorizačného koeficientu (rast mzdy v jednotlivých rokoch). Pre tento účel je možné použiť napríklad prognózovaný údaj z Inštitútu finančnej politiky, údaje Štatistického úradu SR a pod.

³⁵ V Rozpočte projektu sa nachádza preddefinované vyhlásenie žiadateľa. V prípade, že žiadateľ v Rozpočte projektu neuvedie toto vyhlásenie, resp. neuvedie všetky aspekty vyhlásenia, bude RO považovať príslušné mzdové výdavky za neoprávnené z dôvodu nesúladiu s podmienkami oprávnenosti výdavkov.

³⁶ Ak sa nepožaduje kvalifikácia, alebo odborná spôsobilosť musí poskytovateľ vedieť posúdiť, či kvalita výstupu je v požadovanej kvalite.

	<ul style="list-style-type: none"> • príprava a distribúcia zápisnice; • vypracovanie správy o priebehu VO. 	
Manažér / Expert prípravy projektu	<p>Expert prípravy projektu zodpovedá za kompletnú prípravu ŽoNFP/NP vrátane príloh.</p> <p>Príklady vykonávaných činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zber dát, údajov a informácií potrebných k vypracovaniu ŽoNFP/NP a jej príloh; • kontrola úplnosti a obsahovej správnosti vstupných informácií; • vypracovanie ŽoNFP/NP ; • zber údajov a kontrola úplnosti a obsahovej správnosti k spracovaniu CBA analýzy (ak relevantné); • vypracovanie CBA analýzy; • predloženie ŽoNFP/NP. 	<ul style="list-style-type: none"> • vysokoškolské vzdelanie min. II. Stupňa a min. odborná prax 2 roky, alebo • ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa alebo úplné SŠ vzdelanie s maturitou a min. odborná prax 3 roky
Projektový manažér	<p>Projektový manažér je zodpovedný za plynulú realizáciu projektu, riadi činnosť projektového tímu, dbá na dodržiavanie časového harmonogramu projektu, zodpovedá za kontrolu a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov, plánuje, organizuje, riadi, zabezpečuje a kontroluje aktivity projektu, komplexne pripravuje procesy na priebežné monitorovanie aktivít. Zodpovedá za propagáciu projektu a jeho realizáciu v súlade s Manuálom pre informovanie a komunikáciu IROP.</p> <p>Príklady vykonávaných činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priebežné riadenie projektového tímu; • Priebežné riadenie rizík; • Koordinácia vyhodnocovania pokroku projektu; • Koordinácia realizácie projektu s RO a dodávateľom; • Priebežné činnosti monitorovania a kontroly projektu; • Spracovanie monitorovacej správy; • posudzovanie a vyhodnocovanie zmenových konaní, nákladov navyše resp. dodatkov k zmluve o dielo; • vypracovanie žiadosti o zmenu projektu • Zabezpečenie aktivít komunikácie a informovanosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • vysokoškolské vzdelanie min. II. stupňa a min. odborná prax 2 roky alebo • ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa alebo úplné SŠ vzdelanie s maturitou a min. odborná prax 3 roky.
Finančný manažér	<p>Finančný manažér zodpovedá za čerpanie finančných prostriedkov pre dosiahnutie cieľov projektu podľa zmluvy, styk s bankovými inštitúciami a zabezpečenie obchodných procesov z ekonomického hľadiska. Zabezpečuje vyhotovenie interných finančných predpisov (sledovanie čerpania finančných prostriedkov, odpisový plán, evidencia majetku obstaraného z prostriedkov NFP a pod.) Zabezpečuje, resp. vedie účtovnú agendu, zodpovedá za vypracovanie miezd, zabezpečuje ucelené časti účtovného systému organizácie, evidencia a účtovanie, inventarizácia, spravovanie daní a poplatkov, vyhotovenie, triedenie a archivácia účtovných dokladov, spracováva prvotnú ekonomickú agendu v rámci projektu pre zaúčtovanie externým ekonómom, zabezpečuje evidenciu príjmov / výnosov a výdavkov / nákladov pre sledovanie finančných prostriedkov podľa zmluvy.</p> <p>Príklady vykonávaných činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priebežné finančné riadenie projektu; • Vyhodnocovanie finančného pokroku a plnenia rozpočtu; • Analýza výdavkov projektu, posudzovanie oprávnenosti výdavkov zhotoviteľa; • Spracovanie ŽoP. 	<ul style="list-style-type: none"> • vysokoškolské vzdelanie min. II. stupňa a min. odborná prax 2 roky alebo • ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa alebo úplné SŠ vzdelanie s maturitou a min. odborná prax 3 roky.

V rámci jedného projektu **nie je možné na tú istú činnosť kombinovať osobné výdavky prijímateľa s externými službami**

Osobné výdavky, bezprostredne súvisiace s **realizáciou hlavných aktivít projektu** (priame výdavky), je možné v hlavných aktivitách Národných projektov uplatniť len vtedy, ak to určuje príslušná výzva a sú uvedené v tejto kapitole ako oprávnené pracovné pozície.

Zamestnanci žiadateľa/prijímateľa preukazujú svoje zapojenie do projektu **pracovným výkazom**. Činnosti a objem práce v pracovnom výkaze musia zodpovedať skutočne vykonanej práci v rámci vykazovaného obdobia.

V prípade zamestnávania osôb pre účely realizácie projektu rozlišujeme dve alternatívy:

1. **zamestnanec pracuje na projekte počas celého ustanoveného pracovného času, resp. dohodnutého kratšieho pracovného času v prípade pracovného pomeru³⁷ na kratší pracovný čas** (t.j. ustanovený pracovný čas):

zamestnanec vykonáva počas celej pracovnej doby (resp. počas celého pracovného času) činnosti týkajúce sa výlučne aktivít na projekte a žiadne iné aktivity mimo projektu. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za celkovú cenu práce (ak v texte príručky nie je uvedené inak);

2. **zamestnanec pracuje na projekte iba určitý pracovný čas:**

celkový pracovný čas zamestnanca je rozdelený na aktivity pre projekt/projekty spolufinancovaný/é z EŠIF a na aktivity mimo EŠIF. V tomto prípade sú oprávnené výdavky za celkovú cenu práce (ak v texte príručky nie je uvedené inak), pomerne podľa skutočne odpracovaného času na projekte. Náhrada za dovolenku prislúcha k obdobiu odpracovanému príslušným zamestnancom na danom projekte, t.j. oprávnená náhrada za dovolenku sa bude krátiť u zamestnancov, ktorí pracujú len časť svojho úväzku na danom projekte. Oprávnená je skutočne čerpaná dovolenka v čase realizácie projektu (t.j. aj prenesená dovolenka z predchádzajúceho roku, ak nárok na dovolenku vznikol v súvislosti s výkonom práce na projekte). Pre osoby pracujúce na projekte čiastočne, t.j. nie v rámci celého odpracovaného času, je možnosť stanoviť pevný percentuálny podiel času odpracovaného v projekte v pracovnej zmluve (nie je potrebné zaznamenávať odpracovaný čas³⁸).

Pracovné úväzky osôb pracujúcich na projekte sa nesmú prekryvať. Nie je prípustné, aby bol zamestnanec platený za rovnakú činnosť vykonávanú v tom istom čase, resp. za rovnaké výstupy viackrát. Za neoprávnené sa budú považovať výdavky v prípade identifikácie prekryvania sa pracovného času osoby pracujúcej na dvoch alebo viacerých projektoch (vrátane prípadu jedného projektu s viacerými pozíciami v rámci toho istého projektu alebo v prípade viacerých zmluvných vzťahov pre výkon práce pre projekt a mimo projektov) spolufinancovaných z prostriedkov EŠIF, resp. z iných programov EÚ alebo vnútroštátnych programov, resp. pri zistení vykonávania činnosti nefinancovanej z prostriedkov EŠIF. Výdavky, ktoré sa vzťahujú na tieto pracovné výkazy, budú vylúčené z financovania dotknutého projektu/projektov na úrovni príslušného dňa, pričom nie je podstatné, na základe akého zmluvného vzťahu osoba pracovala.

Oprávnené výdavky

- Celková cena práce (podľa § 130 ods. 5 zákonníka práce);
- všetky náhrady mzdy, ktoré je zamestnávateľ povinný poskytnúť zamestnancovi podľa platnej legislatívy, ak nemá nárok na ich úhradu od príslušných orgánov (napríklad nemocenské dávky uhrádzané Sociálnou poisťovňou). Výška oprávnenej náhrady mzdy pri dočasnej pracovnej neschopnosti, OČR a návšteve lekára musí zodpovedať miere zapojenia zamestnanca do realizácie daného projektu;
- Výdavky týkajúce sa výkonu práce v rozsahu práce maximálne 12 hodín/deň³⁹ za všetky pracovné úväzky osoby kumulatívne u jedného zamestnávateľa (t.j. za všetky pracovné pomery, dohody mimo pracovného pomeru a štátnozamestnanecký pomer).

Neoprávnené výdavky

- Mzdové náklady zamestnancov, ktorí sa nepodieľajú na realizácii projektu;
- Pomerná časť osobných nákladov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte;

³⁷ Pod pojmom pracovný pomer sa rozumie pracovný pomer založený pracovnou zmluvou, dohoda o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru a štátnozamestnanecký pomer.

³⁸ Uvedené nemá vplyv na povinnosť zamestnávateľa viesť evidenciu pracovného času podľa § 99 zákonníka práce

³⁹ Výnimkou je pracovná činnosť/výkon práce vyžadujúca nerovnomerné rozvrhnutie týždenného pracovného času.

- Výdavky pri obchádzaní zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v platnom znení (ďalej len „Zákonník práce“) v prípadoch, ak s jednou a tou istou osobou sa v období vymedzenom Zákonníkom práce⁴⁰ uzatvorí reťazenie pracovnoprávných vzťahov, napr. najskôr dohoda o vykonaní práce a po vyčerpaní stanoveného rozsahu pracovných hodín (350 hodín v kalendárnom roku) sa uzatvorí ďalší zmluvný vzťah napr. príkazná zmluva, alebo dohoda o pracovnej činnosti a pod., pričom vykonávaná činnosť stále javí znaky závislej práce;
- Odmeny⁴¹ (resp. prémie alebo rôzne variabilné zložky naviazané napr. na hospodárske výsledky prijímateľa) zamestnancov, ktorých osobné výdavky nie sú hradené z prostriedkov technickej pomoci;
- Nemocenské dávky hradené zo strany Sociálnej poisťovne, keďže nie sú výdavkom prijímateľa;
- Výdavky týkajúce sa výkonu práce v rozsahu práce nad 12 hodín/deň⁴² za všetky pracovné úväzky osoby kumulatívne u jedného zamestnávateľa (t.j. za všetky pracovné pomery, dohody mimo pracovného pomeru a štátnozamestnanecký pomer⁴³;
- Výdavky týkajúce sa činností na projekte vykonávaných počas prekážok v práci na strane zamestnanca (ak napr. zamestnanec nepracuje z dôvodu práceneschopnosti alebo ošetrovania člena rodiny, či navštívi lekára a súčasne v tom istom čase vykonáva aktivity na základe, napr. občianskeho zákonníka alebo zákonníka práce pre projekt, budú výdavky na tieto aktivity považované za neoprávnené).
- Ostatné výdavky na zamestnanca, ktoré nie sú pre zamestnávateľov povinné podľa osobitných právnych predpisov (napr. dary, benefity). V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za sumu ostatných výdavkov na zamestnanca, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa;
- Výdavky na odstupné a odchodné z dôvodu, že medzi nimi a realizáciou projektu neexistuje príčinný vzťah. V prípade, ak do povinných odvodov za zamestnávateľa vstupuje aj odvod za výdavky na odstupné a odchodné, je potrebné túto sumu odpočítať od celkových odvodov zamestnávateľa;
- Tvorba sociálneho fondu, nakoľko jeho čerpanie nesúvisí s realizáciou projektu;
- Výdavky v prípade identifikácie prekrývania sa pracovného času osoby pracujúcej na dvoch alebo viacerých projektoch (vrátane prípadu jedného projektu s viacerými pozíciami v rámci toho istého projektu alebo v prípade viacerých zmluvných vzťahov pre výkon práce pre projekt a mimo projektov) spolufinancovaných z prostriedkov EŠIF, resp. z iných programov EÚ alebo vnútroštátnych programov, resp. pri zistení vykonávania činnosti nefinancovanej z prostriedkov EŠIF. Pracovné úväzky osôb pracujúcich na projekte sa nesmú prekrývať, nie je prípustné, aby bol zamestnanec platený za rovnakú činnosť vykonávanú v tom istom čase, resp. za rovnaké výstupy viackrát. Výdavky, ktoré sa vzťahujú na tieto pracovné výkazy budú vylúčené z financovania dotknutého projektu/projektov na úrovni príslušného dňa, pričom nie je podstatné, na základe akého zmluvného vzťahu osoba pracovala. Pri zistení prekrývania sa výdavkov v projekte je RO oprávnený odstúpiť od zmluvy o poskytnutí NFP;
- Osobné výdavky zamestnancov podieľajúcich sa na riadení projektu, ktorí nespĺňajú minimálne kvalifikačné požiadavky uvedené v tabuľke 2.

4.2 Daň z pridanej hodnoty a iné dane

V zmysle čl. 69 všeobecného nariadenia je daň z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“) neoprávneným výdavkom, avšak postup zdaňovania daňou z pridanej hodnoty umožňuje, aby DPH za určitých okolností bola oprávneným výdavkom. **DPH nie je oprávneným výdavkom v prípade, že prijímateľ má nárok na jej odpočet na vstupe.** Nárok na odpočet je vymedzený zákonom o DPH.

Oprávnená DPH sa vzťahuje len k plneniam, ktoré sú považované za oprávnené. V prípade, ak je výdavok oprávnený iba čiastočne, daň z pridanej hodnoty vzťahujúca sa k tomuto výdavku je oprávneným výdavkom v rovnakom pomere.

---

⁴⁰ V prípade dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (§§ 223 až 228a Zákonníka práce) ide o obdobie najviac 12 mesiacov.

⁴¹ Ide o zložku mzdy v zmysle § 118 zákonníka práce. Uvedené sa aplikuje aj na obdobný pracovný vzťah (napr. zákon o štátnej službe).

⁴² Výnimkou je ak osobitný predpis ustanovuje inak.

⁴³ Týmto nie sú dotknuté záväzky zamestnávateľa voči zamestnancovi na základe uzatvorených pracovnoprávných vzťahov.

Akákoľvek činnosť vykonávaná počas realizácie projektu, resp. po jeho ukončení súvisiaca s nadobudnutím/zhodnotením majetku z prostriedkov EŠIF, ktorá bude potenciálne generovať zdaniteľné príjmy zakladá prijímateľovi povinnosť odvádzať DPH, t.j. vznikne povinnosť prijímateľa uplatňovať voči daňovému úradu odpočet dane. V takomto prípade bude DPH (uhradená v rámci implementácie projektu ako oprávnený výdavok) spätne za obdobie realizácie projektu považovaná za neoprávnenú v rozsahu aktivít, z ktorých plynú zdaniteľné príjmy.

Iné dane sú vo všeobecnosti neoprávneným výdavkom. Za neoprávnené výdavky sú považované predovšetkým priame dane (daň z nehnuteľnosti, daň z motorových vozidiel a pod.). Výnimku tvoria daň z príjmu fyzických osôb, ktorá je súčasťou hrubej mzdy, resp. odmeny za vykonanú prácu a je oprávneným výdavkom v rámci osobných výdavkov a daň za ubytovanie, ktorá je oprávneným výdavkom v rámci cestovných náhrad.

4.3 Informovanie a komunikácia

Ide o výdavky na zabezpečenie informovania a komunikácie o podpore získanej z EŠIF na spolufinancovanie projektu. V prípade týchto výdavkov prijímateľ postupuje podľa **Manuálu pre informovanie a komunikáciu**, ktorý je prílohou č. 5 Metodického pokynu CKO č. 16 pre informovanie a komunikáciu EŠIF⁴⁴, resp. podľa pokynov RO IROP. Pri ich obstarávaní žiadateľ / prijímateľ postupuje podľa Príručky pre žiadateľa/prijímateľa – časť VO.

Výdavky na informovanie a komunikáciu tvoria **dočasné pútače značnej veľkosti** (ďalej aj „dočasné pútače“), **stále (pamätané) tabule alebo pútače značnej veľkosti** (ďalej aj „stále tabule“), **plagáty a drobné propagačné predmety** – ich technické vlastnosti a spôsob použitia sú uvedené v Manuáli pre informovanie a komunikáciu. Dočasné pútače, stále tabule a plagáty sú v závislosti od charakteru a veľkosti projektu povinnými nástrojmi informovania a komunikácie bez ohľadu na to, či sú / nie sú financované z projektu⁴⁵. Podrobnosti o použití jednotlivých nástrojov sú uvedené v Manuáli pre informovanie a komunikáciu.

Výdavky na publicitu projektu žiadateľ zaradí do podporných aktivít projektu a vykoná pre túto aktivitu samostatné obstarávanie v zmysle Príručky pre žiadateľa, resp. prijímateľa, ktoré bude nezávislé od obstarávania hlavných aktivít projektu.

Žiadateľ predloží ako podklad k ŽoNFP/NP opis vecného a cenového rozsahu výdavkov na informovanie a publicitu, spôsob obstarania a spôsob stanovenia ceny (napr. formou cenovej ponuky min. od troch dodávateľov alebo ceny min. z troch ceníkov resp. ponúk z internetu, alebo v prípade zrealizovaného verejného obstarávania zmluvou s dodávateľom alebo objednávkou).

Limity pre dočasné pútače, stále tabule a plagáty sú uvedené v [prílohe č. 2.b⁴⁶](#).

4.4 Osobitné ustanovenia k zjednodušenému vykazovaniu výdavkov

1. ZVV je špecifickou formou vykazovania výdavkov v rámci ktorej sa nepreukazujú skutočne vynaložené výdavky projektu, ale náklady na projekt sa vypočítajú podľa vopred vymedzenej metódy na základe výstupov, výsledkov alebo niektorých iných nákladov jasne určených vopred buď s odkazom na sumu za jednotku, alebo uplatnením percentuálneho podielu. ZVV je teda alternatívnou metódou výpočtu oprávnených nákladov na projekt odlišnou od tradičnej metódy, ktorou je výpočet na základe skutočne vynaložených a zaplatených nákladov.
2. Použitím ZVV v projekte nie sú dotknuté povinnosti prijímateľa vyplývajúce z osobitných predpisov⁴⁷.
3. Nenávratný finančný príspevok, ktorý RO poskytuje prijímateľom formou ZVV môže mať jednu z týchto foriem:
  - a) jednotkové náklady;

⁴⁴ MP CKO č. 16 je zverejnený na <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/>.

⁴⁵ Ďalším povinným nástrojom informovania a komunikácie je zverejnenie krátkeho opisu projektu, jeho cieľov a výsledkov a zdôraznenia finančnej podpory zo zdrojov EÚ na webovej stránke prijímateľa, ak takáto stránka existuje.

⁴⁶ Táto suma zahŕňa všetky celkové náklady súvisiace s obstarávaním, t.j. náklady na výrobu, prepravu, inštaláciu atď.

⁴⁷ Žiadateľ/prijímateľ je naďalej povinný vo vzťahu k výdavkom spadajúcim pod ZVV:

- obstarávať tovary, služby a stavebné práce v súlade s ustanoveniami platného zákona o VO,
- viesť účtovnú evidenciu v súlade s ustanoveniami zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy,
- dodržiavať ďalšie relevantné uplatniteľné predpisy.

- b) jednorazová platba;
  - c) paušálna sadzba;
  - d) kombinácia foriem uvedených v písmenách a) až c), ak sa každá forma vzťahuje na rôzne kategórie výdavkov alebo ak sa použijú na rôzne projekty, ktoré tvoria súčasť operácie, alebo za sebou nasledujúce fázy operácie /projektu.
4. Rozsah a spôsob použitia ZVV stanoví RO vo výzve alebo v dokumentoch stanovujúcich podmienky poskytnutia príspevku.
  5. S výnimkou projektov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 53 ods. 2 NSU, nie je použitie ZVV povinné ak to nestanovuje ako povinné výzva.
  6. V prípade, že sa na projekt vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, tieto musia byť v prípade aplikácie ZVV rešpektované. V praxi preto do ZVV nemôžu byť zahrnuté výdavky, ktoré sú v zmysle pravidiel o zlučiteľnej štátnej pomoci neoprávnené.
  7. V prípade ZVV kontrole podlieha:
    - metodika ZVV stanovená na úrovni RO;
    - aplikácia ZVV (či boli splnené podmienky uplatnenia ZVV) na úrovni prijímateľa.
  8. Overovanie zo strany riadiaceho orgánu a auditov týkajúcich sa výdavkov určených na úhradu na základe metodiky ZVV sa bude vzťahovať na výstupy/výsledky v prípade jednotkových nákladov a jednorazových platieb a výdavky, ktoré tvoria základňu pre výpočet a následnú úhradu paušálnej sadzby v prípade paušálneho financovania. Overovania zo strany riadiaceho orgánu a auditu sa nebudú týkať individuálnych faktúr a špecifických postupov verejného obstarávania, ktoré súvisia s výdavkami uhradenými na základe ZVV. V dôsledku toho sa príslušné finančné dokumenty alebo dokumenty k obstarávaniu nebudú vyžadovať na účel kontroly súm (výdavkov), ktoré prijímateľ vynaložil alebo zaplatil ak spadajú pod ZVV.
  9. Verejné obstarávanie tovarov, služieb, alebo stavebných prác na ktoré sa viažu výdavky, ktoré spadajú pod ZVV, sa v žiadosti o NFP neuvádza a zároveň sa počas implementácie projektu neoveruje.
  10. Predchádzajúcimi odsekmi nie sú dotknuté povinnosti prijímateľa vyplývajúce z osobitných predpisov.
  11. Overovanie ZVV:

Overovanie správneho uplatňovania paušálnych sadzieb

Pri použití paušálnej sadzby sa môžu výdavky projektu deliť maximálne na tri kategórie:

- 1) kategórie oprávnených výdavkov, na základe ktorých sa uplatní paušálna sadzba s cieľom vypočítať oprávnené sumy paušálnej sadzby (ich hodnota tvorí základňu pre jej výpočet),
- 2) kategórie oprávnených výdavkov, ktoré sa vypočítajú s použitím paušálnej sadzby (výdavky pokryté paušálnou sadzbou pričom konkrétne výdavky spadajúce pod paušálnu sadzbu sa nepreukazujú zo strany prijímateľa),
- 3) ak je to relevantné aj ostatné kategórie oprávnených výdavkov: táto sadzba sa na ne neuplatňuje a nie sú vypočítané s použitím paušálnej sadzby (netvorí základňu pre výpočet paušálnej sadzby ani nie sú pokryté paušálnou sadzbou).

Príklad rozpočtu s tromi kategóriami výdavkov a použitím paušálnej sadzby podľa čl. 56 NSU:

1)	mzdové výdavky na odborný personál projektu	100 000 eur
2)	paušálna sadzba vo výške 40% (z kategórie 1)	40 000 eur
3)	príspevky účastníkom projektu	15 000 eur

Oprávnené výdavky projektu spolu – 155 000 eur.

Kontrola u prijímateľa podliehajú výdavky z 1. a 3. kategórie (vrátane dokladov, ktoré ich preukazujú) a spôsob uplatnenia paušálnej sadzby v druhej kategórii (výpočet sumy zo základne, ktorú tvorí prvá kategória).

V rámci posudzovania oprávnenosti výdavkov sa pri výkone administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste kontroluje správna aplikácia paušálnej sadzby, a to určenie základne pre výpočet paušálnej sadzby (prvá kategória), percentuálna výška paušálnej sadzby a matematický výpočet výšky výdavkov projektu pokrytých paušálnou sadzbou. Jednotlivé výdavky hradené z tejto paušálnej sadzby sa v súlade s pravidlami ZVV nepreukazujú. Pri aplikácii paušálnej sadzby nie je potrebné odôvodniť skutočné výdavky v druhej kategórii

výdavkov. Výdavky však musia súvisieť s realizáciou projektu alebo musia byť nevyhnutné pre realizáciu projektu. **Zníženie výdavkov z prvej kategórie, ktorých hodnota tvorí základňu pre výpočet paušálnej sadzby, spôsobuje zodpovedajúce zníženie súvisiacej sumy paušálnej sadzby** (suma vypočítaná uplatnením paušálnej sadzby je úmerne upravená, ak bola upravená hodnota základných výdavkov, na ktoré sa paušálna sadzba uplatňuje). Predmetom finančnej kontroly sú aj výdavky z tretej kategórie v súlade so spôsobom ich vykazovania.

Overovanie správneho uplatňovania jednotkových nákladov

V prípade jednotkových nákladov sa všetky oprávnené náklady na projekt alebo ich časť vypočítajú na základe kvantifikovaných činností, vstupov, výstupov alebo výsledkov vynásobených jednotkovými nákladmi stanovenými vopred. Overenie správneho uplatňovania jednotkových nákladov bude zahŕňať posúdenie s cieľom zistiť, či boli splnené podmienky na refundáciu nákladov stanovené z hľadiska procesu, výstupov a/alebo výsledkov teda:

1. či jednotky uskutočnené v rámci projektu v zmysle kvantifikovaných vstupov, výstupov alebo výsledkov, na ktoré sa vzťahuje jednotkový náklad, sú zdokumentované, a teda overiteľné a sú reálne a
2. či sa deklarovaná suma rovná stanovenému jednotkovému nákladu vynásobenému skutočnými uskutočnenými jednotkami v rámci projektu,
3. ak sú v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, stanovené ďalšie podmienky, pri kontrole sa overí aj splnenie týchto podmienok.

Overovanie správneho uplatňovania jednorazových platieb

V prípade jednorazových platieb sa všetky oprávnené náklady alebo časť oprávnených nákladov na operáciu alebo projekt počítajú na základe vopred stanovenej a riadne odôvodnenej sumy, ktorá sa vypláca, ak sú dokončené vopred určené činnosti a/alebo výstupy. Kontrola spočíva v overení toho, či boli úplne dokončené dohodnuté kroky (prípadne čiastkové ciele) projektu a či boli uskutočnené výstupy/výsledky v súlade s podmienkami stanovenými vo výzve, v ŽoNFP/NP a v zmluve o NFP (výstupy/výsledky musia byť zdokumentované).

V prípade kombinácie rôznych foriem ZVV je potrebné, aby sa okrem už opísaných kontrol požadovaných pre jednotlivé formy ZVV kontrolou potvrdilo, že všetky výdavky projektu **sa deklarujú len raz a nedochádza k duplicitnému financovaniu**. Metodikami uvedenými vyššie sa zaistí, aby sa žiadne výdavky na projekt nemohli účtovať s použitím viac ako jednej formy ZVV a prípadne priamych nákladov (dvojité deklarovanie výdavkov napr. ako priame aj ako nepriame výdavky).

Overovanie oprávnenosti výdavkov na úrovni príspevku poskytnutom prijímateľovi pri využití ZVV na úrovni programu na základe článku 94 NSU

V prípade vykazovania výdavkov v súlade s článkom 51 písmeno c), d), e) a prípadne f) NSU a pri využití ZVV na základe článku 94 NSU je kontrola na úrovni projektu vykonávaná v súlade s podmienkami kontroly platnými pre ZVV podľa článku 94 NSU uvedenými v programe. Spôsob kontroly na úrovni projektu bude uvedený vo výzve alebo v dokumentoch stanovujúcich podmienky poskytnutia príspevku pričom bude dodržaný odsek 3 článku 94 NSU a zároveň zabezpečené aby na úrovni projektu boli poskytnuté všetky doklady potrebné pre overenie oprávnenosti výdavkov aj na úrovni príspevku medzi Úniou a RO.

5 HOSPODÁRNOSŤ VÝDAVKOV

Hospodárnosť - vynaloženie verejných financií na vykonanie činností alebo obstaranie tovarov, prác a služieb v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite za najlepšiu cenu.

Žiadateľ / prijímateľ je povinný pri používaní verejných prostriedkov, ktorým je aj NFP, zachovávať zásadu hospodárnosti, a preto bude RO v jednotlivých oblastiach implementácie projektu posudzovať, či navrhnuté výdavky projektu spĺňajú podmienku hospodárnosti⁴⁸ a či zodpovedajú obvyklým cenám v danom mieste a čase.

Východiskom pre posudzovanie oprávnenosti výdavkov projektov IROP z pohľadu ich hospodárnosti je **Metodický pokyn CKO č. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov na programové obdobie 2014 - 2020**, ktorý formuluje základné pravidlá a postupy pre proces posudzovania zásady hospodárnosti výdavkov projektu, resp. ŽoNFP/NP.

Nastavenie podmienok vzťahujúcich sa na hospodárnosť výdavkov projektov IROP vychádza zo snahy RO IROP zabezpečiť efektívny spôsob preukazovania (zo strany žiadateľa / prijímateľa) a overovania (zo strany RO) hospodárnosti výdavkov projektu prostredníctvom využitia finančných limitov dôrazom na dodržiavanie zásady „hodnota za peniaze/value for money“.

RO bude posudzovať oprávnenosť výdavkov projektu (ŽoNFP/NP) z hľadiska hospodárnosti primárne v nasledujúcich procesných fázach implementácie:

- a) konanie o ŽoNFP/NP,
- b) verejné obstarávanie a obstarávanie, na ktoré sa nevzťahuje pôsobnosť zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- c) priebeh realizácie projektu - administratívna finančná kontrola žiadosti o platbu (prípadne zmenové konanie) alebo finančná kontrola na mieste.

Každá z vyššie uvedených procesných fáz má špecifické zameranie, rozsah, účel a časové začlenenie do implementačného procesu. Z uvedeného vyplýva, že aj rozsah a zameranie posúdenia zásady hospodárnosti je pre jednotlivé fázy diferencované.

Žiadateľ/prijímateľ v zmysle osobitných predpisov pri používaní verejných prostriedkov, ktorým je aj nenávratný finančný príspevok, zachováva zásadu hospodárnosti⁴⁹. Žiadateľ / prijímateľ sa nezbavuje výlučnej a konečnej zodpovednosti za dodržanie zásady hospodárnosti úkonom RO uskutočneným v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie, ktorým neidentifikoval porušenie zásady hospodárnosti. RO je oprávnený aj na základe nových, resp. opakovaných úkonov (najmä v prípadoch, ak RO identifikuje nové skutočnosti, ktoré neboli posúdené v čase pôvodnej kontroly hospodárnosti alebo v prípadoch dodatočného uistenia sa o správnosti výsledku pôvodnej kontroly hospodárnosti) uskutočnených v rámci jednej z vyššie uvedených procesných fáz implementácie uplatniť voči prijímateľovi sankcie za nedodržanie zásady hospodárnosti.

RO pri posudzovaní hospodárnosti využíva tzv. **pomocné nástroje**. Pomocné nástroje predstavujú prostriedky, resp. opatrenia, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o tom, že výdavky na realizované projekty (resp.

---

48 Na úrovni projektu sa hospodárnosťou rozumie minimalizácia výdavkov nevyhnutých na realizáciu projektu pri rešpektovaní cieľov projektu.

49 Pojem hospodárnosť je potrebné aplikovať v zmysle § 2 písm. l) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj článku 30 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002.

výdavky uvádzané v ŽoNFP/NP) sú vynaložené hospodárne. Medzi pomocné nástroje používané v rámci implementácie IROP patria najmä:

- finančné a percentuálne limity ([príloha č.2.b](#)),
- benchmarky,
- znalecký alebo odborný posudok⁵⁰,
- zrealizované verejné obstarávanie,
- prieskum trhu,
- štátna expertíza⁵¹,
- podklady vypracované autorizovanou osobou.

RO je oprávnený sa pri posudzovaní hospodárnosti výdavkov spoliehať aj na odbornosť, skúsenosti a znalosti svojich zamestnancov a odborných hodnotiteľov.

Finančné a percentuálne limity

V prípade výdavkov / skupín výdavkov, pre ktoré sú stanovené finančné / percentuálne limity, sú výdavky oprávnené iba do výšky stanoveného limitu. Akékoľvek prekročenie stanovených limitov bude považované za **neoprávnené**.

Limitovanie oprávnenej výšky výdavkov sa používajú v nasledovných prípadoch:

- stanovenie **finančných limitov na úrovni jednotkových výdavkov** (napr. finančný limit na hrubú hodinovú mzdu, na dodanie a inštaláciu veľkoplošnej reklamnej tabule, atď.);
- stanovenie percentuálnych limitov pre skupinu výdavkov (napr. percentuálny limit na výšku nepriamych výdavkov projektu s ohľadom na priame výdavky projektu, na rezervu na nepredvídané výdavky, atď.)⁵².

Dodržaním stanoveného finančného limitu pre jednotkový výdavok sa tento považuje za hospodárny. Uvedené sa **nevzťahuje** na percentuálne limity stanovené pre jednotlivé skupiny výdavkov, ktorých primárnym cieľom je obmedzenie výšky (podielu) určitých špecifických typov / skupín výdavkov a nie preukázanie hospodárnosti výdavku.

Prehľad stanovených finančných / percentuálnych limitov pre vybrané výdavky / skupiny výdavkov je uvedený v [prílohe č. 2.b](#). Stanovené konkrétne hodnoty finančných limitov môžu byť aktualizované v závislosti od vývoja trhových cien.

Benchmarky

Benchmark (t.j. **smerný ukazovateľ mernej investičnej náročnosti**) je jedným z nástrojov na overenie hospodárnosti výdavkov, ktorý spočíva v porovnaní plánovanej hodnoty benchmarku na úrovni projektu s referenčnou hodnotou benchmarku stanovenou na optimálnej resp. prijateľnej úrovni.

Hodnota benchmarku projektu sa počíta ako **pomer výšky celkových oprávnených výdavkov na hlavné aktivity projektu k cieľovej hodnote príslušného merateľného ukazovateľa projektu**⁵³.

V prípade výdavkov, pri ktorých nie je stanovený benchmark (nie je možné všeobecne stanoviť technické riešenie predmetnej aktivity), bude hospodárnosť a efektívnosť výdavkov posúdená v konaní o ŽoNFP/NP

---

50 V zmysle zákona č. 382/2004 Z. z. úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie.

51 V zmysle zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení neskorších predpisov sa vypracováva štátna expertíza, resp. protokol o vykonaní štátnej expertízy.

52 V niektorých prípadoch sú percentuálne limity stanovené nie len pre skupiny výdavkov, ale aj jednotkové výdavky (napr. nákup pozemkov, stavebný dozor, iné).

53 Podrobnosti určuje príslušná výzva..

prostredníctvom iných pomocných nástrojov uvedených v tejto kapitole⁵⁴. Jednotlivé vstupy do výpočtu benchmarku musia byť v súlade s relevantnými údajmi uvedenými v ŽoNFP/NP vrátane jej príloh.

Pri posudzovaní hodnoty benchmarku sa berie do úvahy výška výdavkov hlavných aktivít projektu po ich prípadnom znížení v procese schvaľovania projektu z dôvodu identifikácie vecne neoprávnených, neúčelných alebo nehospodárnych výdavkov.

V prípade prekročenia stanovených benchmarkov, alebo prekročenia stanovených finančných limitov budú výdavky nad referenčnú hodnotu benchmarku, alebo výdavky nad stanovený limit posúdené ako neoprávnené.

V prípade identifikácie neoprávnených výdavkov projektu z dôvodu vecnej neoprávnenosti alebo neúčelnosti Poskytovateľ v procese odborného hodnotenia zníži výšku celkových oprávnených výdavkov projektu o identifikované neoprávnené výdavky, ktoré nebudú z IROP financované.

Znalecký alebo odborný posudok

Znaleckým alebo odborným posudkom vyhotoveným znalcom podľa zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch“) alebo odborným posudkom vypracovaným odborníkom⁵⁵ v príslušnej oblasti, prípadne štátnou expertízou podľa zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení neskorších predpisov⁵⁶ žiadateľ preukazuje hospodárnosť výdavkov na nákup nehnuteľností (stavby, pozemky) a hnutel'ného majetku.

Výdavky na nákup nehnuteľností stanovené v rozpočte ŽoNFP/NP, ktoré budú vyššie ako je cena nehnuteľnosti stanovená znaleckým alebo odborným posudkom, budú považované za neoprávnené (ak nie je v tejto príručke uvedené inak). RO v takom prípade zníži oprávnené výdavky projektu o časť výdavkov, ktoré boli identifikované ako neoprávnené z dôvodu prekročenia ceny nehnuteľnosti stanovenej znaleckým posudkom. Zároveň musia byť dodržané limity na nákup nehnuteľností uvedené v príslušnej výzve na predkladanie ŽoNFP/NP.

Znaleckým alebo odborným posudkom vyhotoveným podľa zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch je možné zo strany žiadateľa preukázať hospodárnosť výdavkov na obstaranie hnutel'ného majetku (napr. špeciálne zariadenia) v prípade, keď nebolo objektívne možné (na základe čestného vyhlásenia žiadateľa) vykonať riadny prieskum trhu.

Znalecký alebo odborný posudok musí byť vypracovaný tak, aby bol preskúmateľný. To znamená, že musí byť vypracovaný v rozsahu, ktorý umožní preskúmať závery z neho vyplývajúce, vrátane preskúmania spôsobu, akým osoba vykonávajúca overenie hospodárnosti výdavkov dospela k stanoveniu výslednej ceny alebo potrebnosti a vhodnosti obstaraného množstva vzhľadom k reálnym potrebám projektu. Uvedie sa cena, ktorú možno považovať za primeranú, vyjadrená absolútnym číslom alebo intervalom, ktorého horná hranica predstavuje maximálnu hranicu po zohľadnení všetkých osobitostí a iných špecifik súvisiacich s dodávkou posudzovaného predmetu na úrovni zákazky/logického celku.

Odborný posudok⁵⁷ musí obsahovať⁵⁸:

- identifikáciu aktivít alebo predmetu zákazky, ktorý je predmetom overenia hospodárnosti⁵⁹ spolu s identifikáciou kódu a názvu projektu, ku ktorému sa vzťahuje,
- zoznam podkladov, ktoré boli osobe vykonávajúcej overenie hospodárnosti výdavkov poskytnuté zo strany zadávateľa,

---

⁵⁴ Uvedené nevylučuje posúdenie hospodárnosti a efektívnosti výdavkov v procese realizácie projektu a finančnej kontroly verejného obstarávania a obstarávania nespádajúceho pod pravidlá verejného obstarávania.

⁵⁵ Osoba, ktorá má odbornú spôsobilosť a skúsenosti v príslušnej oblasti, pričom musí preukázať RO odbornú spôsobilosť a skúsenosti v príslušnej oblasti.

⁵⁶ V prípade stavebných prác, kedy stavba podlieha povinnosti spracovania štátnej expertízy/protokolu, sa za overenie hospodárnosti považuje predloženie okrem štátnej expertízy aj rozpočet stavby vypracovaný autorizovanou osobou podľa zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov. V prípade rozdielov v ohodnotení sa prednostne berie do úvahy rozpočet stavby vypracovaný autorizovanou osobou.

⁵⁷ Odborný posudok sa nemôže zamieňať za odborné hodnotenie vykonané odborným hodnotiteľom.

⁵⁸ Pre úkon znalca náležitosti upravuje zákon č. 382/2004 Z. z. a vykonávacía vyhláška č. 228/2018 Z. z. Náležitosti štátnej expertízy vymedzuje zákon č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach.

⁵⁹ Hospodárnosť sa posudzuje v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z.

- identifikáciu zdrojov, ktoré boli použité pre stanovenie ceny, ktorá je primeraná – podstatné zdroje môžu byť k posudku priložené ako príloha, na ktoré bude posudok len odkazovať, pričom v prípade, ak bol odborný posudok vypracovaný znalcom, znaleckým ústavom alebo znaleckou organizáciou s využitím odborného odhadu, sa identifikácia zdrojov podľa tohto bodu osobitne neuvádza,
- stručný popis postupu zisťovania ceny,
- cena ktorá je primeraná⁶⁰ v danom mieste a čase, a je vyjadrená absolútnym číslom, alebo intervalom,
- odôvodnenie výšky určenej ceny, ktorá je primeraná, s osobitným dôrazom na vplyv osobitostí súvisiacich s posudzovaným tovarom/službou/prácou na výšku ceny (aplikuje sa len v prípade, ak nastal výrazný časový rozdiel medzi napr. VO a obdobím, kedy odborník spracováva posudok),
- identifikáciu osoby, ktorá vypracovala znalecký/odborný posudok vrátane podpisu a dátumu vyhotovenia posudku.

Zrealizované verejné obstarávanie

Vo všeobecnosti platí, že v prípade výdavkov spadajúcich pod pravidlá verejného obstarávania, sú na financovanie oprávnené výdavky do výšky, ktorá bola stanovená verejným obstarávaním.

V prípade, ak žiadateľ ukončil proces VO pred predložením ŽoNFP/NP, je oprávnený preukázať hospodárnosť predmetných výdavkov na základe výsledku zrealizovaného VO. V takom prípade žiadateľ stanoví v rozpočte ŽoNFP/NP výšku oprávnených výdavkov v zmysle ukončeného verejného obstarávania podľa zákona o VO. Žiadateľom predkladaná dokumentácia k ŽoNFP/NP v prípade použitia ukončeného VO/obstarávania musí spĺňať podmienky uvedené v prílohe č.4 metodického pokynu CKO č.18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov. Ak žiadateľom predkladaná dokumentácia k ukončenému VO/obstarávaniu spĺňa podmienky uvedené v prílohe č.4 metodického pokynu CKO č.18, je považovaná za relevantný postup overenia hospodárnosti výdavkov. Ak predložená dokumentácia k ukončenému VO alebo obstarávaniu nespĺňa podmienky podľa prílohy č. 4 metodického pokynu CKO č.18, v takomto prípade ukončené VO/obstarávanie nemôže byť relevantným nástrojom na overenie resp. preukázanie hospodárnosti a RO vykoná vlastný prieskum trhu alebo použije iný relevantný postup na overenie hospodárnosti.

Týmto nie je dotknutá povinnosť dodržania stanovených finančných limitov.

Prieskum trhu⁶¹

Prieskum trhu predstavuje pomocný nástroj na overovanie hospodárnosti výdavkov najmä v prípade výdavkov, pre ktoré nie sú stanovené finančné limity a zároveň žiadateľ nepreukazuje hospodárnosť výdavkov prostredníctvom štátnej expertízy, zrealizovaného VO, znaleckým alebo odborným posudkom.

Žiadateľ vykoná prieskum trhu vyžiadaním **minimálne 3 ponúk** od rôznych potenciálnych dodávateľov na predmet zákazky tovaru, práce alebo služby s cieľom zistenia aktuálnych cenových úrovní. Potenciálni dodávatelia oslovení v rámci prieskumu trhu musia byť spôsobilí dodať tovar, práce alebo služby, ktoré sú predmetom prieskumu trhu. Ponuky od potenciálnych dodávateľov nesmú byť staršie ako 6 mesiacov ku dňu realizácie prieskumu trhu. Ak ceny tovarov, stavebných prác alebo služieb nezaznamenali na trhu zmenu, je možné pre účely prieskumu trhu použiť aj ponuky staršie ako 6 mesiacov (zdôvodnenie tejto skutočnosti musí byť súčasťou dokumentácie k prieskumu trhu).

RO je oprávnený v prípade, že na úrovni žiadateľa nie je možné získať resp. identifikovať minimálne 3 ponuky od potenciálnych dodávateľov, akceptovať aj nižší počet ponúk. V takomto prípade RO overí opodstatnenosť zdôvodnenia nižšieho ako požadovaného počtu oslovených potenciálnych dodávateľov zo strany žiadateľa.

RO je zároveň oprávnený v rámci vyzvania požadovať nižší počet ponúk od potenciálnych dodávateľov (najmä v prípade objektívnych skutočností vyplývajúcich zo špecifik typov oprávnených aktivít a žiadateľov).

V prípade, že daný výdavok spadá pod tovar/službu/prácu, ktorá je v zmysle § 9b zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, resp. § 2 ods. 5, písm. o) a ods. 6, ods. 7 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 438/2015 Z. z. bežne dostupná na trhu, prieskum trhu môže žiadateľ vykonať aj na základe údajov zverejnených na elektronickom trhovisku (www.eks.sk). V tomto prípade identifikuje minimálne 3 rovnaké alebo porovnateľné zákazky (s ohľadom na predmet zákazky), ktorých priemerná hodnota bude

⁶⁰ Neprimeraná cena vyplýva z § 12 ods. 1 až 3 zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov.

⁶¹ Ustanovenia o prieskume trhu pre VO týmto nie sú dotknuté

preukazovať hospodárnosť výdavku požadovaného žiadateľom. Žiadateľ je oprávnený vykonať prieskum trhu aj identifikáciou minimálne 3 zmlúv, zverejnených v Centrálnom registri zmlúv (CRZ), na webovom sídle povinnej osoby alebo v Obchodnom vestníku (identifikácia zverejnených zmlúv musí obsahovať rovnaký, resp. porovnateľný predmet zmluvy). V prípadoch, ak je overená hospodárnosť na základe zmlúv, ktoré boli výsledkom postupu s využitím elektronického trhoviska alebo na základe zmlúv zverejnených v CRZ, zmluvy musia byť stále platné ku dňu realizácie prieskumu trhu alebo nie staršie ako 6 mesiacov ku dňu realizácie prieskumu trhu

Výstupné informácie o vykonanom prieskume trhu žiadateľ zaznamená v zázname o vykonaní prieskumu trhu, v ktorom vyhodnotí výsledky prieskumu trhu z hľadiska požiadaviek uvedených vo výzve.

RO je oprávnený overiť výšku nárokováných výdavkov na základe žiadateľom/prijímateľom vykonaného prieskumu trhu, prostredníctvom vykonania svojho vlastného prieskumu trhu. V prípade, ak výška nárokováných výdavkov prevyšuje ceny identifikované RO na základe ním vykonaného prieskumu trhu, RO bude považovať tieto výdavky za nehospodárne, a maximálnou výškou oprávnených výdavkov jednotkových cien žiadateľa/ prijímateľa bude výška oprávnených výdavkov stanovená RO na základe ním vykonaného prieskumu trhu.

Ak je to relevantné, osobitné podmienky pre vykonanie prieskumu trhu budú stanovené vo výzve/vyzvaní.

Ustanovenia o prieskume trhu **nie sú relevantné pre projekty technickej pomoci zamerané na refundáciu miezd.**

Štátna expertíza

V prípade, že VO ešte nebolo pre jednotlivé aktivity ukončené, postupuje RO pri hodnotení hospodárnosti nasledovne:

RO pri hodnotení hospodárnosti investičných nákladov vychádza zo záverov štátnej expertízy, ktorá sa v zmysle zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení neskorších predpisov vykonáva na každú verejnú prácu s celkovou cenou vyššou ako 20 mil. € (cena je vrátane DPH). Ak ide o verejnú prácu v zmysle zákona č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení neskorších predpisov, ktorej navrhovaná cena je vyššia ako 5 mil. € (cena je vrátane DPH), RO vychádza zo záverov stavebného zámeru verejnej práce.

Expertízou sa stanovujú maximálne výdavky na skupinovú položku projektu.

Podklady vypracované autorizovanou osobou

V prípade stavieb je možné pre účely hospodárnosti výdavkov v ŽoNFP/NP vychádzať aj z rozpočtu projektu vypracovaného autorizovanou osobou podľa zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov.